

Politik Bilim

Dünyadan ulusal strateji, plân ve program örnekleri...

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>

ARGE'nin uluslararasılaşması konusunu noktalarken, Çin'in, bilim ve teknolojiye yetkinlik kazanmaya yönelik **Orta ve Uzun Vâdeli Program**'ına değinmişim. Programın şu hedef cümlesi hatırlanmaya değer: "**Çin, yurttaşlarının aldıkları patent sayısı ve akademik makale sayısı açısından, 2020'de, dünyanın ilk beşi içinde yer alacaktır...**" Yarımın dünyasında varlığını sürdürme iddiasındaki bütün ülkelerin benzer ulusal hedefleri ve bu hedeflere erişebilmek için yürürlüğe koydukları ulusal strateji, plân ve programları var. Bunlardan rast gele seçilmiş birkaç örnek vereyim. İlk örnek **Danimarka**'dan:

2007-2010 dönemini kapsayan "**Küresel Ekonomide Danimarka'nın Stratejisi: İlerleme, İnovasyon ve Birliklilik**" başlıklı belgede şu vizyon cümlelerini okuyoruz: "**Danimarka, 10 yıl sonra da 20 yıl sonra da, yaşamak ve çalışmak için dünyanın en câzip ülkelerinden biri olmalı. Danimarka, yeteneklerini ortaya koyup kendilerinin ve başkalarının refahını sağlayabilmeleri için, herkesin optimum düzeyde donatıldığı bir ülke olmalı. Küresel bakış açısına sahip ve dünya toplumunda etkin rol oynayan; yenilenme sürecine herkesin katıldığı; ilerleme ve birliklilikte herkesin payının olduğu bir ülke...**"

Finlandiya'nın 2007-2011 dönemini kapsayan "**Bilim, Teknoloji, İnovasyon**" başlıklı ulusal stratejisinin "**Özel sektörün ve kamunun ARGE harcamalarını, on yılın sonunda, GSYİH'nin %4'üne çıkarmak**" gibi bir hedefi var. Finlandiya bu hedefi yakalayabilmek için, kamunun ARGE finansman kaynaklarını artıracak... Ayrıca, "**inovasyon sisteminin bir bütün olarak işlevselliğini ve sistemin kendisini yenileyebilme yeteneğini artırmak; ulusal bilgi tabanını geliştirmek; araştırma kalitesini yükseltmek; araştırma sonuçlarının uygulamaya geçmesini ve ticarileştirilmesini teşvik; bilim, teknoloji ve inovasyon faaliyetleri için uygun ekonomik ortamın sürmesini sağlamak; ve insan kaynaklarını, gelecekte de en üst yetkinlik düzeyinde olunmasını sağlayacak şekilde, sürekli geliştirmek**" amaçlanmış.

Almanya'nın 2006-2009 dönemini kapsayan "**Almanya için Yüksek Teknoloji Stratejisi**" başlıklı stratejisinde ise, hedefler iddialı; deniyor ki: "**Alman hükûmeti ilk kez, ülkemizi, yarının en önemli pazarlarındaki dünya sıralamasında en tepeye oturtmak amacıyla, bütün bakanlıkları kapsayan bir ulusal strateji geliştirmiştir. ARGE'yi etkileyen bütün politik sektörler, açıkça tanımlanmış bir hedefe uygun olarak düzenlenecektir. Bu strateji inovasyon politikasını hükûmet faaliyetlerinin merkezine oturtmaktadır.**

"**Vizyonumuz, bilim ve sanayideki başarıya saygı duyan ve ödüllendiren bir ülkedir. İnsanları yeni yollar izleme konusunda cesaretlendirmek istiyoruz. Merak eden, öğrenen bir toplum istiyoruz. Doğa bilimlerinden beşerî bilimlere, küçük start-up'lardan erişkin KOBİ'lere, her kesimde, yeteneğimizi güçlendirmek istiyoruz. 2020'ye gelindiğinde, Almanya'yı dünyanın araştırmaya en fazla dost olan ülkesi hâline dönüştürmeyi başarmış olacağız.**

"**Almanya için, başarıda bir sınır-bir son olmayacaktır. Rekabetle baş edebilmek için, her zaman, rekabetten daha iyi bir çözümümüzün olması gerekir; küresel rekabetin anlamı budur. Bugünkü yaşam standardımızı ve çocuklarımızın gelecekteki yaşam standardını güvence altına alabilmek için, yeni fikirlere, yeni ürünlere ve yeni sistem çözümlerine ihtiyacımız vardır. Rekabet yarışını düşük işçilik ücretlerine dayanarak kazanamayız. Ama, bu yarış en iyi fikirlere dayanarak mutlaka kazanırız.**

"**Bu hedefe erişmek için, somut eylemlerin eşlik ettiği bir Yüksek Teknoloji Stratejisi izliyoruz: Alman hükûmeti bu yasama döneminde, ARGE'ye 6 milyar € daha, ek yatırım**

yapıyor. Bu, Federal Almanya Cumhuriyeti tarihinde, ARGE finansmanındaki en büyük artışı temsil etmektedir. Böylece 2009 yılına kadar, gelecek vaât eden teknolojiler için toplam 15 milyar € tahsis edilmiş olacaktır. Bu, Almanya'nın federal hükûmetini, eyâlet hükûmetlerini, ticaret ve sanayi kesimini, ortak hedeflerine ulaştıracaktır: Araştırma harcamalarını 2010 yılına kadar, GSYİH'nın %3'üne çıkarma hedefine..."

Gelecek hafta birkaç örnek daha vereceğim.

CBT. 09 Şubat 2007